

serendi copiam, ac ubertatem, Critici prolixitudinis, verbositatis, aut far-
raginis nota dehonestare deberent; etenim si plures exteriorum respon-
siones, quæ in unam coinciderent, & eodem argumento propulsari valent,
aut plures objectiones, quæ unica solutione dilui possunt, referrem, uti-
que pro verbolo, seu multiloquo, jure accusari possem, at si una responsio
cum alia non coincidit, imò est prorsus diversa, neque una obiectio cum
altera, sanè omnes, & singulæ referendæ erant, ac retellendæ, & dissolven-
dæ absque prolixitudinis nota; Si quidem, qui singulas non viderit, in are-
nam descendens disputaturus, evidenti exponitur periculo, gliscente confi-
ctu, in pugna deficiendi, & succumbendi, si nempe fuerit ab Adversario
aliqua non prævisa, aut responsione, aut obiectio præventus. Quapro-
pter, omnia, & singula alicujus momenti hic congerere volui, ut hinc No-
strates, veluti ex communi Scotico armamentario, arma defensiva, vel off-
fensiva, prout occasio tulerit, statim deprimere queant, & ad manum ha-
beant; tali enim labore, præsertim hac tempestate, indigebat Subtilium
Schola, non Epitomariis, & Compendiariis, quorum extant innumeri,
tum Veteres, tum Recentes; Sed quod magis demireris, in hac quoque
ipsa rerum copia, brevitatis in suo genere elucet; si namque experimentum
feceris, non semel in Unica quæstione, tribus, vel quatuor Articulis com-
pacta, contractam, & concinnatam videbis fusissimam aliorum disputatio-
nem per plures quæstiones distributam; & in unius argumenti solutione,
integram sæpe inveniis quæstionem resolutam; idque opportunius visum
est, quam tot multiplicare titulos Disputationum, Quæstionum, & Arti-
culorum. Accipe igitur, qua soles hilari fronte, amice lector, hunc Primum
Sententiarum librum ita compactum, mox Secundum accepturas, & alios
successivè, si Domino placuerit, vitam, & qualemcumque sanitatem mi-
hi, ætate plusquam matura provento, & perenni studio non modicè confrac-
to, prorogare, pro qua rogare ne cesses, incessanter exoro.

INDEX

DISPUTATIONUM, QUÆSTIONUM, ET ARTICULORUM.

Quæ in hoc Primo Sent. Libro continentur.

DISPUTATIO PRIMA.

De Nativitate Theologia.

QUESTIO PRIMA.

Art. 1. Theologia nostra sit verè, & propriè
scientia, ac Theologia Dei, & Bea-
torum subalternata.
Resolutio Quæstionis quoad primam
partem.
Art. 2. Solvuntur Objectiones.
3. Deciditur Quæstio quoad alteram
partem de Subalternatione.

Quæstio Quinta.
De Immensitate Dei.
Quomodo Deus sit immensus, & an ex eius omnipoten-
tia formaliter inferatur immensitas.
Art. 1. Resolvitur prima pars quæstionis.
3. Altera pars quæstionis discutitur.
3. Objectiones solvuntur.

Quæstio Sexta.
De Eternitate Dei.
Quid sit eternitas, & an creature communicari possit.
Art. 1. Prima pars Quæstionis discutitur.
2. Satisfit Ariæ argumentis.
3. Altera pars quæstionis examinatur.
4. Occurritur argumentis Amici.

Quæstio Septima.
An res temporales verè, & realiter coexistant presen-
tialiter æternitati.
Art. 1. Statuitur sententia negans.
2. Thomistarum argumenta diluuntur.

DISPUTATIO SECUNDA.

De Divinis Attributis.

QUESTIO PRIMA.

An existentia sit predicatum Dei quidditativum, vel at-
tributivale.

Quæstio Secunda.
An, & quomodo attributa, ac relationes originis ab
essentia distinguantur.
Art. 1. Status controversie proponitur.
2. Deciditur Quæstio.
3. Satisfit Objectionibus.

Quæstio Tertia.
De ordine nature, & originis in divinis.
Quæ prioritas, & posterioritas in divinis dignè admitti
possit.
Art. 1. Explicatur ordo originis in divinis.
2. Declaratur ordo nature in divinis.

Quæstio Quarta.
De Immutabilitate Dei.
An Deus sit immutabilis, tam physice, quam morali-
ter, & quomodo cum tali immutabilitate cohereat
divina libertas ad extrâ.
Art. 1. Status controversie declaratur.
2. Discutitur Quæstio de Immutabilitate physica.
3. Proponitur aptior dicendi modus, & obiectioes sol-
vuntur.
4. Resolutio Quæstionis de Immutabilitate morali, ubi
de immutabilitate divini decreti.
5. Obiectioes enodantur.

Magistri in Sent. Tom. 3.

Quæstio Octava.
De Divina Simplicitate.
An divina simplicitas cohereat cum pluralitate for-
malitatum in Deo, ubi examinatur sententia Poncii
recentioris Scotista.

Art. 1. Cur admissa pluralitate formalitatum in Deo non leda-
tur summa eius simplicitas.
Art. 1. An sine preiudicio divina simplicitatis possit in Deo ad-
mitti metaphysica compositio ex genere, & differentia.

DISPUTATIO TERTIA.

De Divino Intellectu.

QUESTIO PRIMA.

Art. 1. **A**n, & quomodo Deus cognoscat creaturas possibles.
Quomodo Deus cuncta possibilia videat in essentia
sua.

Art. 1. Argumentis contrariis occurritur.
3. An Deus aliquo modo creaturas cognoscat in seipsis.
Quæstio Secunda.

De Divinis Ideis.
An divina essentia, vel potius ipsa creatura cognita ha-
beant in Deo rationem Iudæ.

Art. 1. Quæstionis resolutio.
Replica contra esse diminutum medium inter ens rea-
le, & rationis, quod Poncius tribuit creaturis ab
eterno independenti à Deo.
3. Obiectioes solvuntur.

a Quæstio

Questio Tertia.
De futuris contingentibus absolutis.
An Deus cognoscat futura contingentia absoluta, & quomodo.

- Art. 1. Tres modi, quibus ponitur Deus futura prescire, reselluntur.
2. Quartus modus examinatur, & quomodo scientia Dei sit causa rerum.
3. Quintus modus, quod futura in seipsis videantur, expenditur.
4. An scientia media Neutralium sit sufficiens, & prima ratio ad habendam certam notitiam eventus liberi.
Art. 5. Occurritur Obiectionibus pro scientia media.
6. An predefinitio, seu decretum antecedens Thomistarum sit sufficiens, & prima ratio cognoscendi liberos eventus.
7. Argumentis Thomistarum occurritur pro predefinitio- nibus.
8. An decretum concomitans Scotistarum sit sufficiens, & prima ratio prescientie futurorum contingentium.
9. Solvuntur Rationes ad versa.
10. In quo declaratur modus, quo Deus certo cognoscit li- beros eventus per decreta sua voluntatis absq; lesione libertatis nostre.

Questio Quarta.
De Scientia futurorum conditionatorum.
Art. 1. An Deus certo, & infallibiliter cognoscat futura con- ditionata libera.
2. Obiectionibus occurritur.
3. An futura libera conditionata cognoscat Deus prius rati- one, quam quidquam decernat de conditione, vel de eventu rei sub conditione.
4. In quo Neutralium occurritur argumentis.
5. An scientia conditionata sit scientia media.

DISPUTATIO QUARTA.

De Divina Voluntate.

QVÆSTIO PRIMA.

AN & quomodo Deus velit creaturas possibles, & actua- les.

- Art. 1. Resolutio Quæsti.
2. Obiectiones diluuntur.
Questio Secunda.
An Deus decreto suo absoluto, & efficaci predefiniat omnes actiones nostras liberas distincte, & in parti- culari.

Art. 2. Resolutio Quæsti.
2. Obiectiones solute.

Questio Tertia.
An actus nostri mali sint à Deo predefiniti.

- Art. 1. Deciditur Quæsti.
2. Adversis occurritur argumentis.
An ad conciliandam efficaciam divini decreti cum liber- tate nostra opus sit illud concipere, ut nunc egre- diens à divina voluntate.

Art. 1. Cuiusdam Recentioris Scotiste placitum examina- tur.
2. Proponitur ratio dubitandi, & quæstum resol- vitur.
5. Satisfit Obiectionibus.

Questio Quinta.
Varie divine Voluntatis divisiones explicantur.

Questio Sexta.
An voluntas efficax sit immediatum principium, quo Deus extra se physice operatur, vel præter eam ne- cessaria sit potentia executiva.

- Art. 1. Resolutio Quæsti.
2. Occurritur Obiectionibus.

DISPUTATIO QUINTA.

De Divina Predestinatione, & Reprobatione.

QVÆSTIO PRIMA.

AN in Deo sit vera, & propria voluntas salvandi omnes, etiam non predestinatos.

- Art. 1. Status quæstionis exponitur.
2. Resolutio quæsti affirmativa.
3. Obiectionum solutio contra primam conclusionem.
4. Obiectiones contra alias conclusiones diluuntur.

Questio Secunda.
An electio efficax ad gloriam sit ante, vel post merito- rum prævisionem.

- Art. 1. Status, & origo controversiæ proponitur.
2. Electionem absolutam, & efficacem ad gloriam ante merita prævisa factam esse statuitur, & ex Sacra Scriptura probatur.
3. Probatur eadem sententia Patrum testimonio, præfer- tim Augustini.

4. Eadem sententia etiam rationibus stabilitur.
5. Quomodo ordo intentionis, & executionis in divina voluntate sit assignandus.
6. Satisfit Obiectionibus ex auctoritate ductis Sacra Scri- pturæ.

7. Exponuntur Patres in contrarium adducti, præsertim Augustini.
8. Occurritur obiectionibus à ratione ductis.
9. Obiectio ex absurditate retunditur.
10. Obiectio ex libertate expenditur.

Questio Tertia.
De Reprobatione.

An detur causa Reprobationis meritoria ex parte re- probi.

- Art. 1. Discutitur, & resolvitur quæsti de reprobatione po- sitiva.
2. Obiectionum solutio.
3. In quo agitur de Reprobatione negativa.
4. An reprobationis negativa detur aliqua causa ex parte hominis.

Questio Quarta.
An reprobus possit salvari, & predestinatus dam- nari.

DISPUTATIO SEXTA.

De Visione Beata.

QVÆSTIO PRIMA.

AN sit possibilis species impressa intellectu creato clarè, & distinctè divinam essentiam representans.

- Art. 1. Possibilis est species impressa divine essentia.
2. Solvuntur obiectiones in oppositum.
3. Aliæ Obiectiones enodantur.
4. Species possibilis divine essentia melius ponitur ab- stractiva, quam intuitiva, itaut ad visionem bea- tam neque de factò concurrat, neque concurrere possit.

5. Obiectiones contra præcedentem doctrinam dilute.
Questio Secunda.

An Visio Beata sit supernaturalis secundum substan- tiam.

- Art. 1. Resolutio quæsti de supernaturalitate Visionis.
Art. 2. Obiectiones diluuntur ad versa.
3. Obiectiones speciales contra supernaturalitatem visio- nis.

4. Peculiare argumentum Scotiste cuiusdam contra su- pernaturalitatem visionis examinatur.

5. An

An visio Dei sit saltem connaturalis intellectui ele- vato.

Questio Tertia.
De necessitate luminis glorie ad beatam visionem de facto.

- Art. 1. Quid senserit Scotus de lumine glorie.
2. Quæstionis Resolutio.
3. Satisfit Obiectionibus.

Questio Quarta.
Ad quid lumen glorie beatis deserviat, ubi de mune- ribus eius.

- Art. 1. Tres modi dicendi reiecti.
2. An lumen sit species impressa, ubi alii duo modi di- cendi reselluntur.
3. Communis opinio Thomistarum expenditur.
4. Verior, & communior dicendi modus proponitur.

Questio Quinta.
An intellectus creatus possit divinitus elevari ab beatam visionem procedendam absque lumine glorie.

- Art. 1. Sententia affirmans probabilior.
2. Explicantur implicantiæ à Thomistis obiectæ.

Questio Sexta.
An intellectus creatus ad visionem concurrat per poten- tiam naturalem, vel potius obedientialem, & ut cau- sa principalis, vel instrumentalis.

- Art. 1. Resolvitur quæsti quoad primam partem.
2. Resolutio quæstionis quoad alteram partem.

Questio Septima.
An perfectior intellectus cum equali lumine glorie per- fectiorem eliciat visionem.

- Art. 1. Deciditur Quæsti.
2. Solvuntur Obiectiones.

Questio Octava.
An visio beata possit esse præcisiva, itaut possit per eam videri essentia non visis personis, vel attributis.

- Art. 1. Resolvitur Quæsti.
2. Thomistarum implicantiæ explicantur.

Questio Nona.
An repugnet Beatum videre in Deo omnes creaturas tam futuras, quam possibles.

- Art. 1. Implicantiæ Thomistarum expenduntur.
2. Aliæ implicantiæ examinantur.

Questio Decima.
An Deus possit ab aliqua creatura intellectuali possi- bili naturali virtute videri.

- Art. 1. Sententia negans præfertur.
2. Solvuntur Obiectiones.

Questio Undecima.
An Beata visio sit similitudo formalis expressa Dei, & Verbum mentis, vel in ea includatur.

- Art. 1. Resolvitur Quæsti.
2. Obiectionum solutio.

DISPUTATIO SEPTIMA.

De Sanctissima Trinitate.

QVÆSTIO PRIMA.

An relationes originis seu personales dicant perfectio- nem simpliciter formaliter inspecta.

- Art. 1. Sententia negativa præfertur.
2. Solvuntur Obiectiones ad versa ex Metaphysica.
3. Cuiusdam Scotiste impugnatio resellitur.
4. Diluuntur Obiectiones Theologicae.

Questio Secunda.
An Verbum ex omnium cognitione, & Spiritus San- ctus pariter ex omnium amore procedant, itaut hu- jusmodi actus amborum processionibus supponantur.

- Art. 1. Cognitio divine essentiaë attributorum, & persona- rum productionis Verbi præsupponitur, quod & de amore dicendum est respectu Spiritus Sancti.
2. Obiectionum solutio.

3. Nec cognitionem, nec amorem creaturarum, tam a- ctualium, quam possibilium, divinas præcedere pro- ceptiones; ubi aliorum rationes expenduntur.
4. Vera assertiois postea fundamenta pro exclusione co- gnitionis possibilium.

5. Alterum sententiæ nostræ fundamentum.
6. Nec cognitionem, nec amorem creaturarum actuali- um divinas præcedere processionis specialiter ostenditur.
7. Adversantibus occurritur argumentis.

Questio Tertia.
Cui processio Spiritus Sancti non sit generatio, nec Spi- ritus Sanctus Filius.

- Art. 1. Varii modi dicendi referuntur, & improbantur.
2. Modus dicendi Thomistarum, & aliorum.
3. Ratio discriminis probabilior, assertur ex Scoto cum D. Augusti, & discutitur, an productio Spiritus Sancti libe- ra dici possit.

4. Obiectiones diluuntur.

Questio Quarta.
An si Spiritus Sanctus non procederet à Filio, adhuc realiter personaliter distingueretur ab eo.

- Art. 1. Status quæstionis declaratur.
2. Si Spiritus Sanctus non procederet à Filio, adhuc reali- ter personaliter distingueretur ab eo, & probatur ex Concilio.
3. D. Anselmi testimonia producuntur ad idem.

4. Discutitur axioma, omnia sunt unum in divinis, ubi non obviat relationis oppositio.
5. Eadem sententia rationibus stabilitur.
6. Aliæ Rationes Doctoris urgentur.
7. Thomistarum argumenta diluuntur.
8. Obiectio Tertia ex compossibilitate relationum dif- paratarum.

9. Reliquæ obiectiones expediuntur.

I N D E X.

D

Decretum divinum non constituitur per respectum rationis... Decretum divinum duplex aliud indifferens, aliud determinatum... Decreta antecedentia, seu praedeterminationes extrinsecae... Definitio data per conceptus adaequatos rem exprimit, ut est ad partem rei...

Distinctio, ut sic, non opponitur simplicitati, sed identitati... Duratio non est accidens superadditum rei duranti...

E

Enis quomodo dividatur in quantum, & non quantum... Essentia divina quo sensu dicitur pelagus omnium perfectionum... Existentia est de quidditate Dei...

F

Finis voluntatis est causa electionis mediorum... Futurum contingens quid sit, & quomplex... Futura contingentia novae Deus in determinatione suae voluntatis non tanquam in objecto...

R E R U M N O T A B I L I U M.

futuri 3. ibid. futurum conditionatum verè mediat inter putum possibile, & absolute futurum... futurum conditionatum dicitur tale, prout conditio se tenet praecise ex parte objecti...

G

Generatio viventium quid sit, 133. quid significetur nomine naturae in eius definitione... Gradum praedicamentalem coordinatum... Gratia quae dicitur congrua, & quae incongrua...

H

Habitus supernaturalis non tantum datur ad sic agendum, sed etiam ad simpliciter agendum supernaturaliter... Habitibus luminis gloriae de potentia Dei absoluta non est necessarius ad visionem beatam eligendam...

I

Idea quid sit 3. 43. proprie loquendo ratio ideae conceptu formalis applicari non potest... Idea quae dicitur 3. 45. neque essentia divina verè, & proprie dicitur potest creaturam ideam... Infinitas habet vim identificantem plura realiter, non formaliter...

lectio non est de essentia Dei, ut ejus formale constitutum... intentionis, & executionis ordo in divina voluntate est assignandus... Immutabilitas Dei ex pluribus capitibus probatur... Libertas in nobis triplex... Libertas voluntatis nostrae in via non salvatur sufficienter per aeternum decretum Dei...

I N D E X.

ter in divinis duo Verba partialia, quorum unum sit essentielle, & necessarium; alterum vero contingens 7. 109.
 Verbo divino non convenit munus exprimentis creaturas, nisi appropriatè 7. 100. quomodo Verbum dicatur esse de omnibus, quæ sunt in scientia Patris 7. 117. falsum est ad cognitionem essentis comprehensivam requiri actualem tendentiam in creaturas futuris 7. 121. in divina scientia distinguenda est vis representativa creaturarum, quæ importat realem, & intrinsicam perfectionem, ab ipsa actuali representatione, quæ dicit solam terminationem extrinsecam ad objecta secundaria 7. 122. 131. quo sensu Verbum dicatur procedere, ut simile principio producenti ex vi sua productionis, non autem Spiritus Sanctus 7. 179.
 Visio beata, vide Beata visio.
 Vita intellectualis quo sensu ponatur prædicatum Dei quod ditativum 7. 141. 142.
 Voluntas ordinatè volens prius vult finem, deinde media ad finem 5. 103. nec solum valet de volitione inefficaci finis, sed etiam de efficaci, etiam respectu alterius, cui intenditur finis 5. 107. nec solum valet de mediis physicis, sed etiam moralibus 5. 108. & ita ut electio mediorum sit proportionata intentioni, adeoque electio mediorum efficaciam, non nisi ex efficaci intentione finis prodire possit 5. 111. voluntas dandi gloriam non potest esse æqualis circa electos, & reprobos 5. 112. & seq. potest Deus ex se efficaciter præintendere finem humanam libertate asequendum, & ad executionem finis media ordinatè 5. 115. voluntas finis est prior voluntati mediorum non ex imperfectione, sed ex natura ipsarum rerum 5. 122. quæ indeterminationo divinæ voluntati repugnet, & non repugnet 5. 138. voluntas dandi gloriam præcisè inspecta per modum intentionis non respicit illam præse, & formaliter nec sub ratione doni, nec premii, aut mercedis, nisi implicite, & virtualiter propter merita

F I N I S.

eligibilia in secundo signo 5. 152. cum dicimus Deum illo primo actu dare velle gloriam independentem à meritis, non est intelligendum, quasi positive merita excludantur, sed debet intelligi negativè, quatenus formaliter, & expresse, nec illa excludit, nec includit, nisi virtualiter 5. 153.
 Voluntas dandi gloriam per modum intentionis est liberalis, & gratuita respectu actus, non ex parte objecti 5. 154. quomodo hæc duo non repugnent 5. 155. 157. nec voluntas executionis pugnat cum voluntate efficacis intentionis, nec liberalitas ex parte actus cum voluntate efficacis intentionis, nec aliud verò eligere ad gloriam gratis ei conferendam 5. 158. quo sensu dicatur Deus velle equaliter omnium salutem 5. 163. decretum absolutum quibusdam dandi gloriam non est ceterorum positive exclusivum 5. 164. & seq. unde absolute loquendo non prælecti in eo priori signo poterunt in alio eligi 5. 166. & 261. cur non ob id dicatur per sonarum acceptator 5. 168. quo sensu voluntas dandi gloriam sit liberalis, & onerosa 5. 193. an dici debeat voluntas antecedens, vel consequens 5. 205. voluntas specialis dandi quibusdam gloriam efficaciter non excludit generalem voluntatem circa alios 5. 212. non tenetur Deus dare omnibus æqualem gratiam ibid. quare uni dicit tantum sufficientem, alteri quoque efficacem inferabilia sunt iudicia Dei 5. 213.
 Voluntas Dei circa aliquid objectum nequit merè suspensivè se habere secundum realem durationem æternitatis, non tamen repugnat sic concipi pro aliquo æternitatis, signo 5. 226. non inconvenient dicere, quod contingenter velit effectus liberè ad extrà productos 4. 1. amat creaturas possibilis affectu simpliciter complacentia 4. 3. & necessariò, tam necessitate specificationis, quam exercitiè 4. 7. creatura possibilis non habent tantam connexionem cum Deo, ut ipsi implicitibus implicaret ipse Deus 4. 8.

DISPU-

DISPUTATIO PRIMA
 DE NATURA THEOLOGIÆ.

QUESTIO UNICA.

An Theologia nostra sit verè, & propriè scientia, ac Theologia Dei, & Beatorum subalternata.

Omne Theologiæ hic non intelligitur quecumque de Deo notitia, sic enim, & fides Theologia dici potest, sed scientia, qua quis ex articulis fidei infert alias veritates, & conclusiones per evidentem consequentiam; Ut verò constat ex titulo quæstionis, controversa est de notitia quæstionis, controversa est Vitoris, quam nempe in hac vita proprio studio acquirimus supposito habitu, & principis fidei; non autem in intellectu comprehensoris, quam nempe Beatus habet de Deo, rebusque divinis mediante lumine gloriæ, aut Deus de se ipso, & rursus non est quæstio de Theologia, ut se extendit ad veritates contingentes, ut quod sit Deus incarnatus, quod mundus fuerit in tempore à Deo creatus, &c. nam certum est Theologiam in hoc sensu non esse verè, & propriè scientiæ, ut notat Scotus q. 4. prolog. lit. D. cum de ratione scientiæ propriè dicitur ab omnibus ponatur cum Philosopho, quod sit de objecto necessario secundum suam naturam; sed est quæstio de Theologia præsertim veritates necessarias comprehendente, quales sunt Deus esse Trinum, & Unum, esse æternum, immensum, immutabilem, & omnes conclusiones ex huiusmodi principiis necessariò deductæ per evidentem consequentiam, ut ad veritè Basfol. q. 3. prolog. art. 3.

Deinde, ut pateat qualis sit scientia verè, & propriè dicta notat Doctor tam loc. cit. q. 4. prol. quàm in 3. d. 24. q. un. §. ad quæst. scientiam tripliciter accipi posse; primò pro notitia cù firma adhesionè, & quia talis scientia potest stare cum fide, ut ait D. Aug. 1. retrac. c. 13. hæc non est vera, & propria scientia, ut à fide distinguitur; secundo sumitur scientia ex 6. Ethic. c. 4. & 7. pro habitu, quod determinatè verum dicimus, quo pacto dividitur contra opinionem, & suspensionem; & neque in hoc sensu accipitur scientia in propria, & rigorosa significatione, quia etiam fides, qua assentitur alteri patri contradictionis, esset scientia secundum Philosophum; tum quia in hoc sensu gratis concedit Doctor loc. cit. omnem Theologiam, hoc est finè secundum se, sive Dei, ac Beatorum, sive nostram, & sive necessarium, sive contingentium esse scientiam. Tertio tandem sumitur verè, & propriè, ut accipitur, & definitur ab Arist. 1. Post. c. 2. pro notitia intellectuali certa, & evidente alicuius veri necessariò evidentè deducti ex principiis necessariis prius evidentè notis, ex qua definitione ibi ab Arist. tradita in concreto scive est rem per causam cognoscere &c. quatuor ejus conditiones colliguntur; prima est, quod sit cognitio certa, hoc est, absque ulla deceptione, & hesitatione; secunda quod sit de objecto necessario, unde de contingentibus non datur scientia; tertia, quod sit causata per causam intellectui evidentem; quarta tandem, quod hæc causa sit applicata cognitio, sive scibili per discursum syllogisticum, quas conditiones latè explicavi disp. 12. log. q. 1.

Quoniam verò controversia proposita duas habet partes, quoad primam, num scilicet Theologia nostra sit scientia proprie dicta, dux sunt opiniones, prima est affirmativa, quam plures tuerentur Theologi licet non ex eodem fundamento, ut Maffrè In Sent. Tom. I.

mox patebit, D. Thomas p. 1. q. 1. art. 1. ubi Cajet. & Bannes cum ceteris Thomistis Recentioribus, Zu mel q. 2. concl. 3. Granad. disp. 4. sect. 6. Cano de locis Theologicis cap. 2. Fasol. dubit. 14. & ex antiquioribus, Franciscus de Marchia apud Ocham q. 3. prolog. & Gregorium q. 1. art. 4. Henricus in summa art. 6. q. 1. & quol 12. q. 2. Aletis p. 1. q. 1. art. 1. Altera sententia est negativa, & communior, quam tenet Schola subtilium, Nominalium, & Neotericorum, Scot. q. 4. prolog. & 3. d. 24. quæst. un. ubi Mairon Licher. Bargius. Faber disp. 6. Smilinch. q. 3. Branchaf. disp. 1. quæst. Vulpes disp. 2. art. 7. Rada p. 1. contr. 2. ex Nominalibus Ocham in prolog. quæst. 3. Aureol. ibid. art. 3. Gabriel quæst. 2. Rubion. quæst. R. Richard. quæst. 2. Heraeus q. 1. Major q. 4. Durand. q. 1. Marfil. q. 2. art. 3. Greg. supracit. & ex Recentioribus Amicus in suo Curia disp. 1. q. 1. tom. 1. Arrig. in 1. partem to. 1. disp. 1. sect. 2. Vasquez 2. p. tom. 1. disp. 5. c. 6. Tannerus disp. 1. q. 2. in quam sententiam non solum præfati Neoterici D. Thomam, tamen conantur non invitum, sed etiam nonnulli ex ipsis Thomistis, ut advertit Smilinch. cit. n. 84. & præsertim Cajet. in illo art. §. ad evidentiam huius.

Quoad aliam quæstionem de subalternatione nostræ Theologiæ D. Thomas loc. cit. docet nostram Theologiam subalternari Theologiæ Dei, & Beatorum, quem sequuntur Thomistæ ibidem, licet cum alio discrimine in declaranda Sancti Doctoris opinione. Capreol. q. 1. prolog. conclus. 2. & 3. Egid. in 2. parte principalis art. 2. Negat id Scotus omnino loc. cit. quem sequuntur ejus discipuli citati Faber disp. 7. Branchaf. disp. 1. quæst. 6. item Neoterici Vasq. disp. 6. Amicus disp. 1. quæst. 6. item Neoterici Vasq. disp. 6. Amicus disp. 1. sect. 7. Arriga loc. cit. & denique Nominales passim.

ARTICULUS PRIMUS.

Resolutio Quæstionis quoad primam partem.

Dicendum est cum Scotistis, & Nominalibus citatis, Theologiam Vitorum non esse propriè scientiam. Probant hoc assertum quidam Nominales apud Vasquez disp. 4. cit. cap. 7. quia scientia proprie dicta non est de singularibus, sed de universalibus 1. Post. 62. & 3. Met. 12. ea enim debet esse de iis, que non possunt aliter se habere, singularia autem aliter se habere possunt; sed Theologia nostra est de singularibus, ut de mysterio Incarnationis, & de aliis contingentibus, quæ sola Dei voluntate fiunt, qualis est mortuorum resurrectio, & justificatio in Sacramentis; ergo non est scientia; & inquit hoc argumentum esse Aureol. apud Capreolum quæst. 1. prolog. art. 2. Gregorius ibidem concl. 1. & Basfolii quæst. 5. prolog. art. 3. aliquantum ab initio, ubi tamen Basfolius non excludit Theologiam nostram à ratione scientiæ proprie dictæ ob singularitatem materiæ, sed tantum excludit ea parte, qua extenditur ad contingentia, ut supra notavimus. Subdit deinde Vasquez, hoc argumentum adduci à D. Thoma in illo art. 2. & solvi, eo quia singularia traduntur in sacra doctrina, non quia Theologia sit de illis principaliter, sed quia in exemplum adducuntur. Quam solutionem rejicit, quia mysteria incarnationis, justificationis, & resurrectionis non adducuntur in exemplum doctrinæ, sed de eis Theologia nostra principaliter tractat, qua confutatione utuntur quoque ex nostris Faber cit. disp. 6. cap. 1. & Branchafius disp. 1. quæst. 2.